

04/05.03.24

Укр.мова

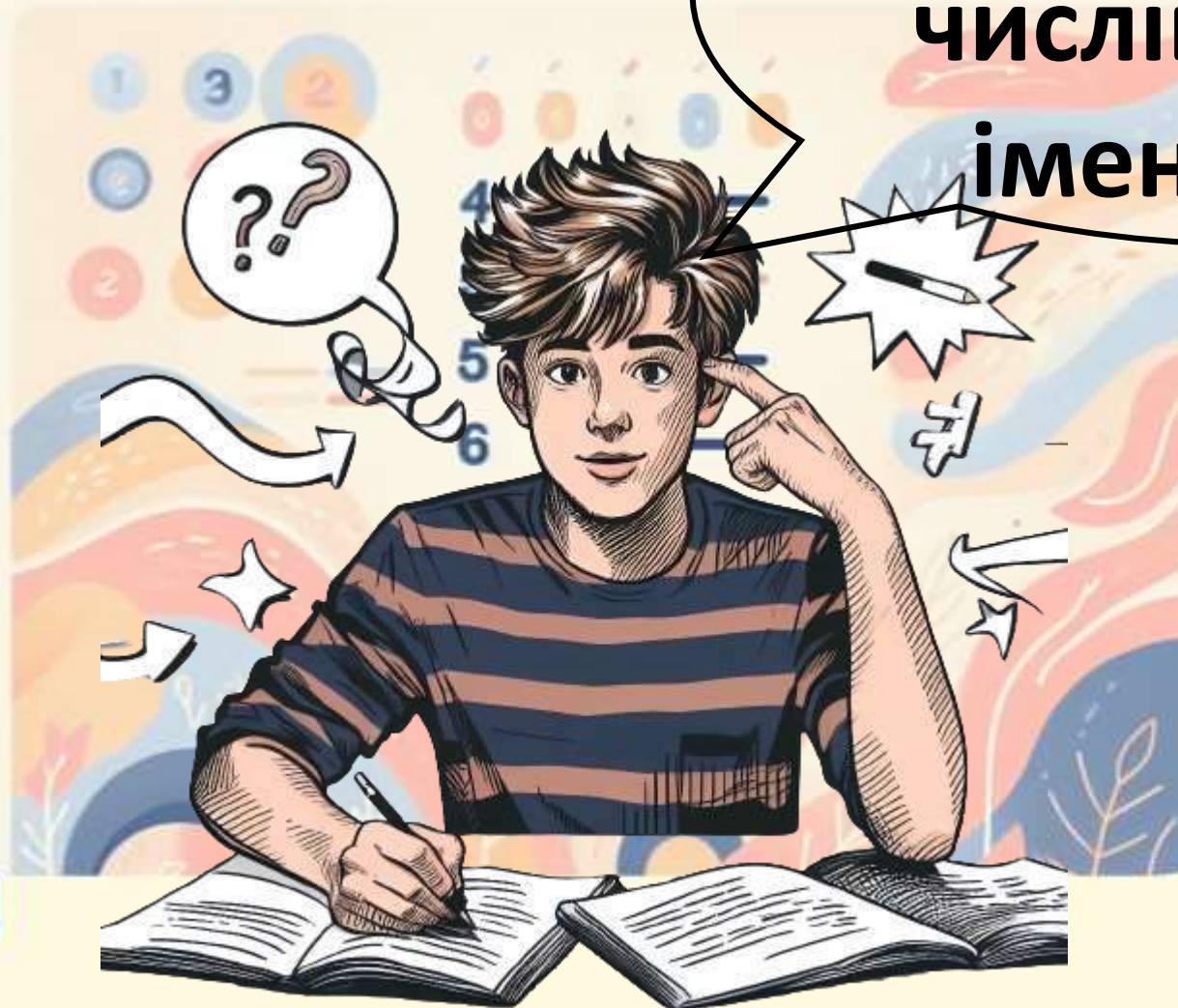
2 уроки

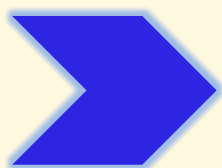
Клас: 6-А (2гр.), 6-Б (1гр.)

Вч.: Харенко Ю.А.

Узгодження числівника з іменником

Сьогодні на уроці ти

- ❖ повторимо та закріпимо особливості вживання кількісних числівників з іменниками;
- ❖ навчимося правильно вживати кількісні числівники з іменниками

Узгодження числівників з іменниками

Числівники керують певними формами відмінків іменників, з якими сполучаються, або узгоджуються з ними.

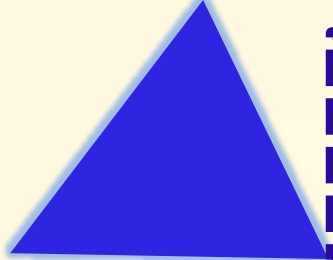

Один (1)

Числівник **один (одна, одне, одні)** узгоджується з іменником у роді, числі й відмінку. одна проблема – однієї проблеми, одне запитання, один примірник.

Після числівника **один**, навіть якщо він входить до складених числівників, іменник ставиться в однині. 51 кілометр, 21 день.

Кількісні два, обидва, три, чотири
(2, 3, 4)

Після числівників **два, обидва, три, чотири** іменник стоїть у множині в тому самому відмінку, що й числівник:
два хлопці, три роки, чотири ясени (Н.в.мн.);
двох хлопців, трьох років, чотирьох ясенів (Р.в.мн.);
двом хлопцям, трьом рокам, чотирьом ясенам (Д.в.мн.).

Числівники **два (обидва), три, чотири** узгоджуються з іменником, що в множині втрачає суфікс **-ин-**: *два киянина, три львів'янина, чотири громадянина, обидва селянина*
у Р.в.одн.+ Чоловік (=«особа»): *два чоловіка*

Збірні двоє, троє, четверо (2-є, 3-є, 4-ро),
кількісні п'ять і більше (5 – ...)

Після числівників ***двоє, троє, четверо, п'ять і більше***,
вжитих у **Н.в.**, іменник стоїть у **Р.в.мн.** (кого? чого?):
***двоє хлопців, четверо братів, п'ять днів, дванадцять
місяців.***

Але якщо числівник стоїть у **непрямому відмінку**,
то й **іменник** стоїть у **цьому самому відмінку**: ***п'яти
днів, п'яти дням, п'ятьма днями, у п'яти днях.***

Тисяча , мільйон , мільярд ,
нуль (0)

Після числівників *тисяча, мільйон, мільярд, нуль*
іменник незмінно стоїть у Р.в.мн: *тисяча тонн,*
тисячею тонн, тисячами тонн, нуль одиниць.

**Іменники IV відміни можна поєднати лише
зі збірними числівниками (Р.в. одн.):**
двоє хлопят, троє телят, четверо курчат

**У датах назви місяців вживаються
тільки в Р.в.: *перше (число місяця)
лютого, першого лютого, першому лютого,
з першим лютого, з Першим вересня.***

Запишіть послідовно, розкриваючи дужки, словосполучення у дві колонки:

- а) у яких іменники вживаємо в називному відмінку;
- б) а) у яких іменники вживаємо в родовому відмінку

**Одна(слива), одна друга(узвіз), п`ять(картина),
два(кілометр),шість (автобус), три(ананас), вісім(ожина),
п`ять(удав), два (килим), півтора(пиріг), десять(острів),
чотири(светр), п`ятнадцять(квітень), вісім(лящ), сім(стебло),
три(колесо), два(смайлик), дев`ять(колір), чотири(будинок).**

**Якщо ви правильно виконали завдання,
то з других букв записаних
іменників складеться крилатий вислів.**

Розкрийте дужки, поставте іменник у потрібному відмінку, узгодивши його з числівником (письмово).

1. Два (будинок) й справді було вже заселено.
2. Три (поверх) уже збудували.
3. Чотири (місяць) тривала облога міста.
4. П'ять і дві десятих (кілометр) дороги заасфальтовано.
5. Три (тиждень) ішли дощі.
6. Чотири (віз) стояли на подвір'ї.
7. Шість з половиною (рік) вирощували сад.
8. Вранці стрілись два (сусід) й завели розмову.

Робота з підручником

- **460 Поєднай** числівники з іменниками, правильно узгоджуючи їх у роді, числі та відмінку.

Обидва (учасник); три з половиною (день); сім з половиною (місяць); півтора (кілометр); півтори (хвилина); кількадесят (яблуко); кількасот (сторінка).

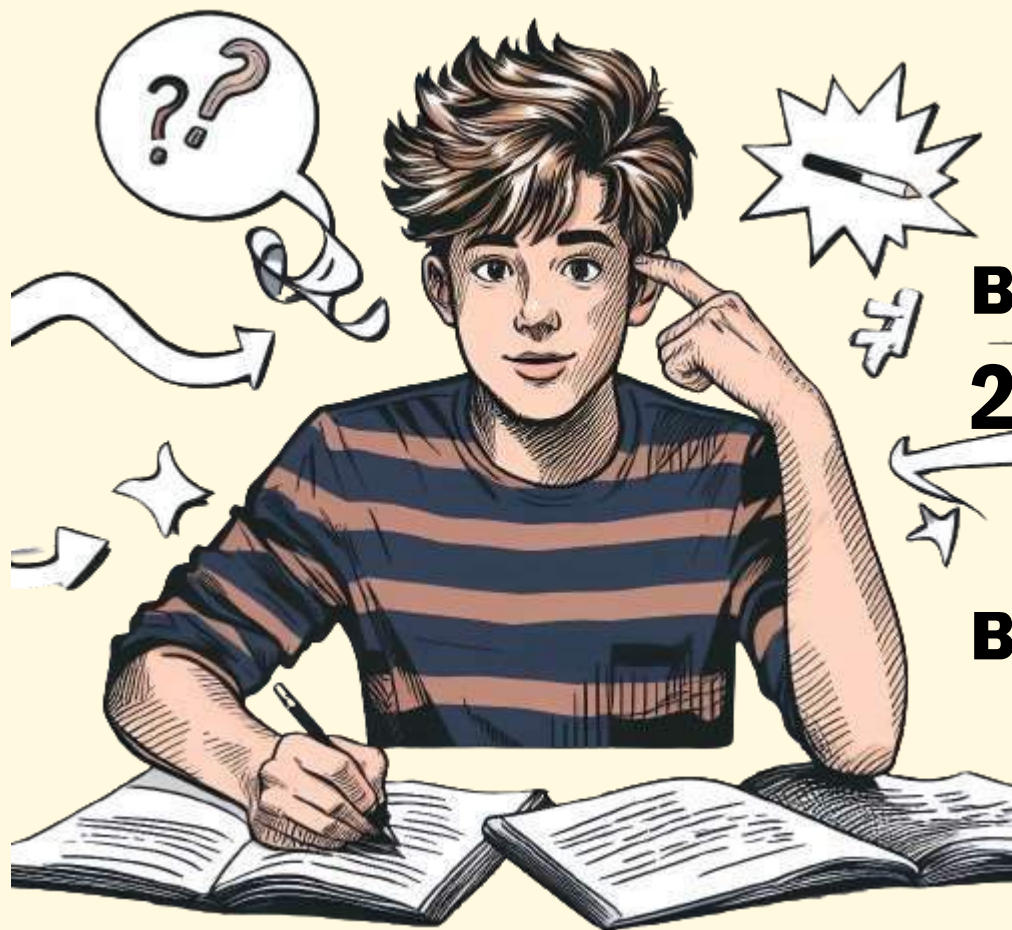
- **461 Запиши** дробові числівники словами. **Розкрий** дужки, узгодивши числівники з іменниками.

$\frac{1}{2}$ (кілограм), $\frac{3}{4}$ (кілометр), $\frac{1}{8}$ (країна), 5,4 (площа), 2,5 (літр), 50,8 (відсоток), 4 з половиною (вагон).

- **462 Утвори** словосполучення, розкриваючи дужки.

Зустріли (2, друзі); під деревом (4, яблука); зачинив (3, двері); менше на (10, олівці); подарували (5, книги); отримав (15, гривні); помістились в (1, сани); більше на (20, кілограми); нарахували (15, ворота).

Домашнє завдання:

**1 урок: вивчити правила ст.217,
або за конспектом;
виконати вправу 465 (письмово);**
**2 урок: повторити правила ст.217,
або за конспектом;
виконати вправу 466 (письмово).**